

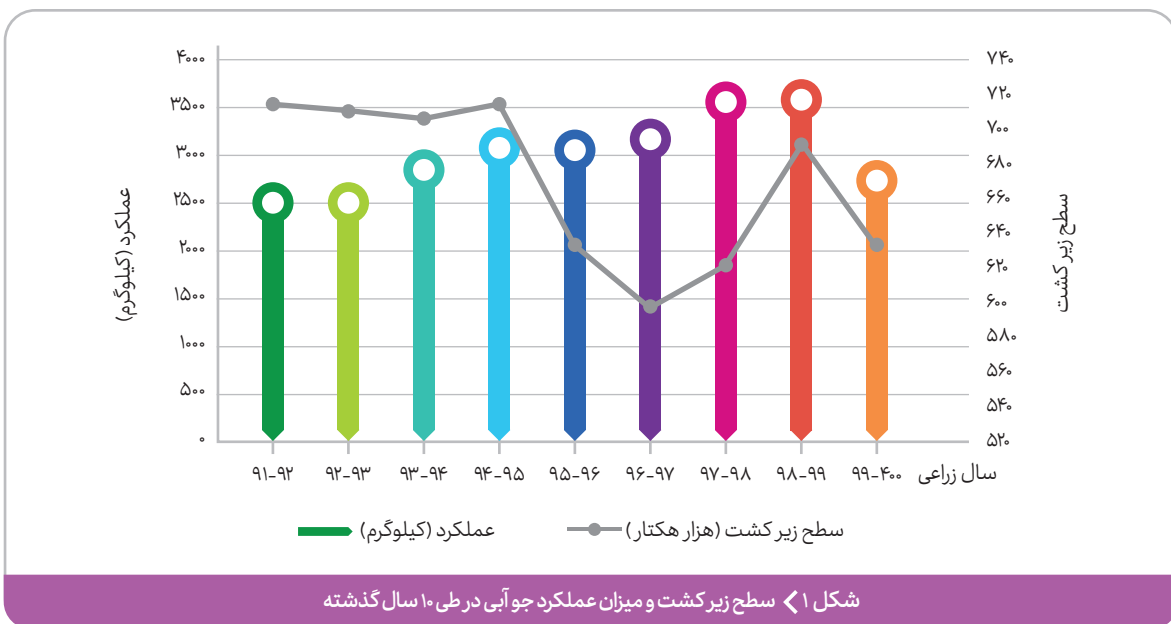


رقم جدید "گلچین" جو زودرس و متحمل به تنش‌های غیرزنده شوری و خشکی برای کشت در مناطق گرم کشور

موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر^۱، مراکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان‌های خوزستان^۲، فارس (ایستگاه داراب)^۳، سیستان (زابل)^۴، گلستان (گنبد)^۵ و اردبیل (مغان)^۶

۶ بیان مسئله

سطح زیرکشت جو در ایران ۱/۴۳۹ میلیون هکتار با میزان تولید ۲/۴۷۸ تن می‌باشد. کشت و کار محصول جو مناطق گرم جنوب کشور شامل کلیه اراضی استان‌های خوزستان، بوشهر، بندرعباس، هرمزگان، سیستان و بلوچستان و قسمت‌های عمده‌ای از استان‌های



۵- جبار جعفر بای
۶- کمال شهپازی هومونلو

۳- مهدی جباری
۴- شیرعلی کوهکن

۱- علی براتی، علیرضا پور ابوقداره، حبیب اله قزوینی
۲- ایرج لک زاده

فارس، کرمان، کهگیلویه و بویراحمد و ایلام و در شمال کشور نیز بیشتر اراضی کشاورزی استان‌های مازندران، گلستان و دشت مغان می‌باشد.

با توجه به وسعت پراکندگی مناطق گرم در جنوب و شمال کشور و وجود تنش‌های غیرزنده شوری و خشکی در بعضی نقاط هر دو اقلیم، نیاز است تا ارقام سازگار به هر دو اقلیم شناسائی و معرفی شوند. در حال حاضر تنها رقم سازگار به هر دو هر اقلیم گرم و خشک جنوب و گرم و مرطوب شمال رقم اکسین بوده و نیاز است تا ارقام بیشتری شناسایی و معرفی شوند.

6 معرفی دستاورد

یکی از راه‌های موثر برای افزایش تولید معرفی ارقام با عملکرد بالا می‌باشد. ارزیابی و گزینش لاین-های سازگار به مناطق گرم کشور حاصل از برنامه‌های به‌نژادی داخلی در مناطق کرج، اهواز، داراب، بوشهر، زابل، گنبد و مغان طی ۱۴ سال انجام شد. نتایج اجرای این برنامه منجر به معرفی رقم "گلچین" با میانگین عملکرد ۴۳۱۱ کیلوگرم در هکتار در جنوب کشور (۱۰ درصد افزایش عملکرد نسبت به رقم شاهد) و ۴۵۰۲ کیلوگرم در هکتار در شمال کشور (۸ درصد افزایش عملکرد نسبت به رقم شاهد) شد. رقم گلچین جهت کشت در اراضی آبی مناطق گرم استان‌های جنوبی و شمالی کشور شامل استان‌های خوزستان، بوشهر، هرمزگان، سیستان و بلوچستان، مناطق گرم استان‌های فارس و کرمان، گلستان (شمال گنبد)، مازندران و دشت مغان توصیه می‌گردد. این رقم نسبت به ارقام رایج جو آبی در اقلیم گرم زودرس‌تر بوده و برابر تنش غیرزنده شوری متحمل و در برابر تنش خشکی دارای تحمل متوسط می‌باشد.

6 فرایند تجاری‌سازی دستاورد

در حال حاضر رقم جدید گلچین در طبقه بذری کشوری قرار دارد. در سال زراعی آینده مقدار قابل توجهی از بذر آن در طبقه گواهی شده برای کشت در حداقل ۶۰۰ هکتار تامین خواهد شد و در اختیار زارعین قرار می‌گیرد. با توجه به وجود تنش‌های غیرزنده خشکی و شوری در اکثر مناطق گرمسیر کشور و نوع واکنش این رقم نسبت به این تنش‌ها توجه کشاورزان به این رقم بیشتر شده است و پایش انجام شده حاکی از آن است که سطح زیر کشت این رقم با سرعت زیادی در حال افزایش است.

6 پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

- ۱ پیش بینی سطح زیر کشت: ۹۰۰۰ هکتار
- ۲ افزایش عملکرد در واحد سطح نسبت به ارقام شاهد: حداقل ۳۱۵ کیلوگرم
- ۳ افزایش تولید در ۹ هزار هکتار: ۲۸۳۵ تن
- ۴ ارزش منافع ناخالص آبی رقم در یک دوره ۷ ساله: ۴۵۷ میلیارد ریال
- ۵ کاهش هزینه تولید به ازای هر کیلوگرم: ۱۵۰۰ ریال